

OBSAH

Úvod	9

Část I.

Východiska a přístupy k řešení systému zásad soukromého práva

1	Problém východisek řešení	20
2	Univerzalismus a interdisciplinarita jako metodologická východiska studia zásad	22
3	Zásady práva a relativita jejich obsahu a rozsahu	32
4	Zásady práva, jejich systémově strukturní zdroje a deficit	36
5	Využití nových paradigmat a procesu univerzalizace vědy	41
6	Dialektika vývoje společnosti a práva, její určující rozpor ve vztahu k právu a možnosti řešení	48
7	Základ a dialektika systému zásad	51
8	Procesně genetická a dialektická (dynamická) povaha systému zásad soukromého práva	56
9	Funkční vazby mezi zásadami soukromého práva	61
10	Genetický paradox hierarchie zásad a systémového promítnutí hodnot v právu	63
11	Otevřené otázky tvorby systému zásad soukromého práva	66
12	Schematický přehled systému zásad soukromého práva	76

Část II.

Přehled jednotlivých zásad soukromého práva

13	Zásada svobody	82

13.1	<i>Individuální autonomie–autonomie vůle</i>	82
13.1.1	<i>Hodnotová a ústavní východiska</i>	82
13.1.2	<i>Obsah zásady individuální autonomie (autonomie vůle)</i>	86
13.1.3	<i>Rovnost jako předpoklad realizace skutečné autonomie vůle</i> ..	94
13.2	<i>Vše je dovoleno, co není zákonem zakázáno</i>	96
13.3	<i>Dispozitivnost soukromoprávních norem</i>	99
13.4	<i>Vigilantibus iura scripta sunt</i>	103
14	<i>Zásada rovnosti</i>	106
14.1	<i>Zásada rovnosti obecně</i>	106
14.1.1	<i>Východiska a souvislosti zásady rovnosti</i>	106
14.1.2	<i>Komparativní hledisko</i>	107
14.1.3	<i>Podstata, povaha, funkce a systematické začlenění rovnosti</i> .	111
14.1.3.1	<i>Úvodní poznámka</i>	111
14.1.3.2	<i>Ústavní a mezinárodní východiska</i>	112
14.1.3.3	<i>Soukromoprávní pojetí rovnosti</i>	114
14.1.3.4	<i>Rovnost v procesních předpisech</i>	117
14.2	<i>Rovné zacházení a zákaz diskriminace</i>	118
14.3	<i>Ochrana slabší smluvní strany</i>	120
15	<i>Vyvažování – ekvita</i>	122
15.1	<i>Dobré mravy (Good Faith a Fair dealing v evropském právu)</i>	122
15.1.1	<i>Hodnotová východiska</i>	122
15.1.2	<i>Teoretické pojetí</i>	122
15.1.3	<i>Systémové zařazení, funkce a algoritmus dobrých mravů v kontextu ostatních zásad a právní úpravy</i>	123
15.1.4	<i>Právně srovnávací hledisko</i>	124
15.1.5	<i>Legislativní vyjádření</i>	125
15.1.6	<i>Judikatura</i>	125
15.2	<i>Zákaz zneužití</i>	127
15.2.1	<i>Hodnotová východiska</i>	127
15.2.2	<i>Teoretické pojetí</i>	128

15.2.3	<i>Systémové zařazení, funkce a algoritmus použití zákazu zneužití v kontextu ostatních zásad a právní úpravy</i>	130
15.2.4	<i>Právně srovnávací hledisko</i>	131
15.2.5	<i>Legislativní vyjádření</i>	133
15.2.6	<i>Judikatura</i>	134
15.3	<i>Demokratismus</i>	134
15.4	<i>Přiměřenost</i>	136
15.4.1	<i>Test proporcionality</i>	136
15.4.2	<i>Jiné projevy principu přiměřenosti</i>	139
15.5	<i>Rozumnost jako ekvitní zásada soukromého práva</i>	140
16	<i>Účelnost</i>	146
16.1	<i>Priorita ekonomických hledisek</i>	146
16.2	<i>Teleologický výklad</i>	148
16.3	<i>Zákaz obcházení zákona v rozporu s jeho účelem</i>	151
17	<i>Jistota</i>	155
17.1	<i>Právní jistota</i>	155
17.2	<i>Legitimní očekávání</i>	161
17.3	<i>Zákaz (pravé) zpětné účinnosti</i>	165
17.4	<i>Ochrana nabytých práv</i>	167
17.5	<i>Zásada ochrana dobré víry (v psychologickém smyslu)</i>	169
17.6	<i>Transparentnost</i>	173
17.7	<i>Ochrana práv třetích osob</i>	174
17.8	<i>Prevence</i>	175
18	<i>Závěr</i>	178
	<i>Summary</i>	182
	<i>Literatura</i>	190